

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 3/2

10 հունիսի 2014 թ.

Քննարկվեց քաղաքացի Լևոն Հովսեփյանի դիմումով բերված գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ պետի 21.03.2014 թ-ի թիվ 29 որոշման դեմ:

Լևոն Հովսեփյանի գանգատում բերված փաստարկները.

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ-ի պետի կողմից 21.03.2014 թ-ին կայացվել է թիվ 29 որոշումը, համաձայն որի առաջադրվել է սոցիալական ապահովության գծով ընդամենը 355.925 ՀՀ դրամի չափով պարտավորություն, որից 230.000 ՀՀ դրամը ապառք, իսկ 125.925 ՀՀ դրամը ապառքի նկատմամբ հաշվարկված տույժ: Նշված պարտավորության առաջացման հիմք է հանդիսանում 2008 թ-ի հունիսից մինչև 2012 թ-ի դեկտեմբեր ամիսների համար նվազագույն պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների գծով հաշվարկները:

Ըստ գանգատի, նշված որոշմամբ առաջադրված պահանջն անհիմն է և ենթակա է վերացման:

Որպես փաստական հիմնավորում.

1. Որպես անհատ ձեռնարկատեր Լևոն Հովսեփյանը գրանցվել է 08.07.2008 թ-ին,
2. Գործունեության դադարեցման հիմքով 2009 թ-ի սկզբներին պետական ռեգիստրի վկայականը հանձնել է հարկային տեսչություն,

3. Գործունեության չիրականացման հիմքով 28.04.2012 թ-ին լուծարել է անհատ ձեռնարկատիրոջ վկայականը, հիմք՝ ՀՀ ԱՆ պետական ռեգիստրի կողմից 28.04.2012 թ-ին տրված տեղեկանքը:

Որպես իրավական հիմնավորում.

1. «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի համաձայն. «Պետական գրանցման վկայականը ժամանակավոր լիազորված մարմինն հանձնած և այդ ժամանակահատվածում ձեռնարկատիրական գործունեություն չիրականացրած անհատ ձեռնարկատերը (ձեռներեցը) սույն մասով սահմանված չափով նվազագույն սոցիալական վճարներ չի կատարում՝ վկայականը հանձնելուն հաջորդող ամսվանից մինչև վկայականը հետ ստանալու ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար:»:

2. «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի համաձայն. «Իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկության լուծարումից կամ անհատ ձեռներեցի գործունեության դադարումից կամ պետական հաշվառումից հանելուց հետո հարկային պարտավորությունների հայտնաբերման դեպքում, հարկային մարմնի ներկայացրած հայցի հիման վրա, դրանք դատարանի որոշմամբ կարող են դրվել այդ ձեռնարկության հիմնադիրների (մասնակիցների) կամ գործունեությունը դադարեցրած կամ հաշվառումից հանված անհատ ձեռներեց չհանդիսացող ֆիզիկական անձի վրա՝ լուծարմանը կամ հաշվառումից հանմանը նախորդած մեկ տարվա ընթացքում հարկային մարմնից թաքցրած հարկման օբյեկտներից վճարման ենթակա հարկային պարտավորությունների չափով:»

3. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 6–10 հոդվածները, 34-րդ և 35-րդ հոդվածները, 37-րդ և 38-րդ հոդվածները:

Վերլուծություն.

Հարկային պարտավորության գանձման պահանջը ներկայացվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ 21.03.2014 թ-ի թիվ 29 որոշման հիմքով, ուստի վարչական մարմինը վարչական ակտ կայացնելիս պարտավոր էր ղեկավարվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքով և կիրառեր օրենքի 34-րդ, 35-րդ, 37-րդ և 38-րդ հոդվածներով սահմանված դրույթները: Այսինքն, վարչական ակտ կայացնելուց առաջ

պատշաճ կարգով՝ ծանուցմամբ, դիմումատուն պետք է տեղեկացվեր վարչական ակտի վերաբերյալ: Այնուհետև, մասնակցելով վարչական ակտի քննարկմանը, ներկայացնել համապատասխան դիրքորոշում:

Ինչ վերաբերում է հարկային պարտավորության առաջադրմանը, ապա եթե ընդունենք, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ-ում առկա չեն իր կողմից անհատ ձեռնարկատիրոջ վկայականի հանձման փաստերը, որոնք կարող էին հիմք հանդիսանալ սոցիալական ապահովության վճարների գծով հաշվարկների չկատարման համար, ապա հաշվի առնելով այն փաստը, որ անհատ ձեռնարկատիրոջ վկայականը ՀՀ ԱՆ պետական ռեգիստրին հանձնել է (փաստացի լուծարել է) 28.04.2012 թ-ին և ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի վերջին պարբերությամբ ներկայացված իմպերատիվ նորմերով, բավարար է որպեսզի ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ-ի տվյալների հաշվառման և մշակման բաժնում վարվող հաշվառման քարտերից դուրս գրվեին 2008 թ-ի հունիսից մինչև 2012 թ-ի դեկտեմբեր ամիսների համար նվազագույն պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների գծով կատարված հաշվարկները:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63-րդ հոդվածով գանգատաբերը խնդրում է վերացնել ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ-ի կողմից 21.03.2014 թ-ին կայացված թիվ 29 որոշումը և որպես հետևանք հաշվառման քարտերից դուրս գրել նվազագույն պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների գծով կատարված հաշվարկները:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ-ի պետի 21.03.2014 թ-ի թիվ 29 որոշման համաձայն, Լևոն Հովսեփյանի սոցիալական ապահովության վճարների գծով պարտավորությունը կազմում է ընդամենը 355.925 ՀՀ դրամ, որից 230.000 ՀՀ դրամը ապառք, իսկ 125.925 ՀՀ դրամը ապառքի նկատմամբ հաշվարկված տույժ: Նշված պարտավորության առաջացման հիմքը հանդիսանում են 2008 թ-ի հուլիսից մինչև 2012 թ-ի դեկտեմբեր ամիսների համար նվազագույն պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների գծով հաշվարկները:

Տվյալ դեպքում նախ հարկ է նշել, որ ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ-ի պետի 21.03.2014 թ-ի թիվ 29 որոշման մեջ տեղ է գտել վրիպակ, մասնավորապես՝ որոշման համաձայն, սոցիալական ապահովության վճարների գծով պարտավորությունը հաշվարկվել է 2008 թ-ի հուլիսից մինչև 2012 թ-ի դեկտեմբեր ամիսների համար, սակայն իրականում պարտավորությունը հաշվարկվել է 2008 թ-ի հուլիսից մինչև 2012 թ-ի ապրիլ ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար: Այսինքն, պարտավորությունները հաշվարկվել են մինչև Ա/Ձ Լևոն Հովսեփյանի գործունեությունը դադարեցվելու ժամանակահատվածի համար:

Բացի այդ, «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի համաձայն. «Պետական գրանցման վկայականը ժամանակավոր լիազորված մարմնին հանձնած և այդ ժամանակահատվածում ձեռնարկատիրական գործունեություն չիրականացրած անհատ ձեռնարկատերը (ձեռներեցը) սույն մասով սահմանված չափով նվազագույն սոցիալական վճարներ չի կատարում՝ վկայականը հանձնելուն հաջորդող ամսվանից մինչև վկայականը հետ ստանալու ամիսն ընկած ժամանակահատվածի համար:»:

ՀՀ ՖՆ Եղեգնաձորի ՏՀՏ ներկայացուցիչները նշեցին, որ Լևոն Հովսեփյանի կողմից անհատ ձեռնարկատերի վկայականը հարկային տեսչություն չի հանձնվել: Հետևապես, «Պարտադիր սոցիալական ապահովության վճարների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի դրույթները քննարկվող դեպքում կիրառելի չեն:

Ինչ վերաբերվում է գանգատում «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի վերաբերյալ բերված պնդումներին, ապա հարկ է նշել, որ տվյալ դեպքում անհատ ձեռներեցի սոցիալական ապահովության վճարների գծով պարտավորություններն առաջացել են մինչև գործունեության դադարումը կամ պետական հաշվառումից հանելն ընկած ժամանակահատվածում, մասնավորապես՝ սոցիալական ապահովության վճարների գծով պարտավորություններն առաջացել են 2008 թ-ի հուլիսից մինչև 2012 թ-ի ապրիլ ամիսն ընկած ժամանակահատվածում, իսկ անհատ ձեռնարկատեր Լևոն Հովսեփյանի գործունեությունը դադարեցվել է միայն 28.04.2012 թ-ին: Հետևապես, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի դրույթները կիրառելի չեն:

Հարկ է նշել, որ «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-րդ հոդվածի համաձայն. «Հարկային պարտավորությունների գծով գումարների վճարումը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում հարկային մարմինը կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինը որոշում է կայացնում հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված գումարը գանձելու վերաբերյալ և այդ մասին պատշաճ ծանուցում վերջինիս»:

Քննարկվող դեպքում ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՏՏ պետը, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-րդ հոդվածի դրույթներով, 21.03.2014 թ-ին կայացրել է թիվ 29 որոշումը, որը պատշաճ ծանուցմամբ ուղարկվել է Լևոն Հովսեփյանին:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՏՏ պետի 21.03.2014 թ-ի թիվ 29 որոշումը թողնել անփոփոխ:

Որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձն իրավունք ունի բողոքարկել դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ